

Babyspel 01.05..2009

Spelontwikkeling van pasgeborenen

Het spelmateriaal dat een kleine baby graag gebruikt is zijn eigen lichaam. Hij grijpt naar zijn gezicht, probeert zijn hoofdje op te tillen en ontdekt iets later zijn eigen handjes. Daarna probeert je baby zich om te rollen en vervolgens te tijgeren. Verder is een pasgeborene vooral zintuiglijk bezig; hij ruikt zijn ouders, hij ziet beetje bij beetje steeds meer, proeft in de borstvoeding steeds nieuwe smaken, hoort van alles om zich heen en voelt zijn eigen gezicht, zijn ouders en lekkere zachte lapjes. Een pasgeborene is bezig met voelen en ervaren. Alles is nieuw en alles is interessant.

Zicht

In het begin ziet je baby vooral contrasten. Zwart en wit steekt goed tegen elkaar af en is in het begin het beste te zien. Iets later worden ook kleuren interessant. Hij vindt het interessant om te kijken naar mobiles, glinsterend papier, spiegeltjes, slingers, ballonnen, bellenblaasbellen, en natuurlijk mensen om hem heen. Hij vindt het steeds leuker als je gekke bekken trekt.

Geur

Een babytje herkent zijn ouders eerder door ze te ruiken dan dat hij ze kan zien. Als je baby in een eigen bedje slaapt kan je hem een knuffellapje (tuttel) geven die een nacht bij jullie in bed gelegen heeft. Wanneer je een lapje of popje gebruikt waarin wol verwerkt zit, dan neemt deze je geur beter op en zal hem langer vasthouden.

Houd je baby af en toe eens een geur voor; geuren van buiten zoals bloemen, vers gemaaid gras, zee, aarde, kruiden, regen en dieren. Trek er regelmatig op uit om je baby hiermee in aanraking te laten komen. Geuren van binnen zoals schone was, knuffels, vers brood en andere etensluchtjes vinden baby's ook boeiend. (Houdt schoonmaakmiddelen echter wel uit de buurt, de dampen hiervan kunnen schadelijk zijn).

Tastzin

Baby's hebben heel veel lichaamscontact nodig; huidhonger noemt men dat ook wel. Ze ontwikkelen hun tastzin door veel aan te raken en te voelen. Je pasgeborene vindt het heerlijk om te knuffelen met een zacht stoffen lapje. Je kunt hem ook eens andere stofjes laten bevoelen zoals zijde, fluweel, linnen en wol. Natuurlijke materialen zijn het meest aangenaam voor de huid en genieten dus de voorkeur om mee te spelen. Variatie in materialen is dus van belang voor de spelontwikkeling van de tastzin. Dit zie je bijvoorbeeld terug in houten rammelaars met een gladgemaakt stuk mineraal erin verwerkt: koud glad steen tegenover warm poreus hout. Na een maand of drie kun je hem ook laten experimenteren met schuurpapier, metaal, plastic zakjes, krantenpapier, een (natuur)spons, ballon en natuurlijk papa of mama's haren.

Niet alleen zijn huid, ook zijn mondje gebruikt hij om mee te voelen: hij steekt bijvoorbeeld een katoenen lapje of houten blok in zijn mond. Ook dit hoort bij het spel van een baby.

Gehoor

Een pasgeborene neemt veel meer waar door te horen dan door te zien. In de baarmoeder is een baby zich al bewust van de geluiden binnenin en buiten het lichaam van de moeder. Geluiden die je hem kunt laten horen zijn het golven van de zee, het waaien van de wind, het fluiten van de vogels, zachte belletjes, muziekdoosjes, rammelaars en zachtjes zingen. Baby's herkennen liedjes die je al hebt gezongen toen hij nog in de buik zat en zijn vaak dol op deze vertrouwde melodieën. Ze reageren verder veel op je stem. Praat dus veel tegen je baby. Als je dit lastig vindt kun je hem korte verhaaltjes voorlezen, rijmpjes opzeggen en je handelingen verwoorden: "Zo, ik ga je even verschonen. Ga maar lekker liggen, hier heb je een speeltje.". Ook al begrijpen ze je niet, ze vinden het wel fijn om je stem te horen. Daarnaast introduceer je op deze manier wat je gaat doen, zodat het voorspelbaar wordt voor je baby. Door het nadoen van de geluiden van je baby laat je weten dat je hem gehoord hebt.

Motorisch

Een kleine baby ontwikkelt zich ook fysiek heel snel. Verkiest de box of een kleed op de grond boven het zitten in een wipstoel of een hoek van de bank. Zo kan hij lekker bewegen. Door hem op zijn buik te leggen daag je hem uit zijn hoofdje omhoog te houden.

Door een speeltje naast hem neer te leggen stimuleer je hem om zich te gaan omrollen.

Speelgoedtips:

- * Voorwerpen in duidelijke kleur- en licht/donker contrasten
- * Slaappopje met een met wol gevuld hoofdje
- * Speellapjes van verschillende materialen en structuren
- * Voorwerpen van verschillende texturen
- * Muziekdoosje
- * Rammelaar
- * Speelkleed, gemaakt van verschillende soorten stoffen

Tip: Maak een snoezelruimte, bijvoorbeeld in de box of in een hoekje. Hang een spiegel op, een gekleurde mobile, harde en zachte speeltjes, zet een doosje potpouri neer of leg lekker geurende theezakjes neer (blijf hier wel bij) en zet een cd met zeegeluiden aan of vul flesjes met couscous, rijst of suiker.

Volgende keer verschijnt de volgende aflevering van deze serie spelontwikkeling. Dan is de groep zes tot achttien maanden aan de beurt.

Meer weten?

<http://www.speelgoedadvies.nl/>

<http://www.speelgoedadvies.nl/doeboek.html>

<http://books.google....mp;ct=result#PPA5,M1>

<http://books.google....&dq=spel#PPA5,M1>